

Nakon prilične stanke nastavljamo dalje vožnju kroz pješčane krajolike i dolazimo do vojne kontrolne točke, puno utvrđenije od onih turističke policije.

Tek nakon nebrojenih kontrolnih točaka vidim da put kroz Sinaj rent-a-carom i nije bas preporučljiv. Sve se bazira na lokalnim poznanstvima i mogućim sitnim podmićivanjima za prolaz.

Tko putuje kroz Sinaj bolje da se odluči na ture s uhodanim i provjerenim vodičima za to područje.

Nakon 3.5h vožnje stiže se do sela St.Catherine i istoimenog Unesco zaštićenog manastira iz 6-og stoljeća, a ujedno i istoimenom protektoratu od 4350km².

Protektorat St.Catherine je osnovan 1996 god. kao protuteza negativnim utjecajima ubrzanog rasta turizma prema manastiru Sv.Katarine u podnožju planine Sinaj.

Uz to što štiti jedinstven ekosustav pustinje na velikoj visini, štiti i povijesno blago svetih mjesta sve tri glavne svjetske monoteističke vjere i jezgru oko manastira kao Unescovo svijetsko naslijeđe.

Vođenje preuzima drugi beduinski vodič Sulejman i odvodi me prema ulazu u manastir.

Manastir je otvoren od 9-12h svakim danom osim petkom i nedjeljom , te za nekih značajnijih praznika.

Sulejman mi detaljno objašnjava povijest manastira, te pokazuje ključne znamenitosti unutar ali i izvan zidina, gdje se smije, a gdje ne smije fotografirati.

Ovaj prastari manastir bilježi svoje postojanje jos od 330. god. n.e. kada je rimska carica Helena tu imala malu kapelicu i utvrđeno utočište za lokalne hermite (pustinjake), a uz biljku za koju se smatralo da je "Gorući grm" iz kojeg se Bog obratio Mojsiju.

U 6. st. car Justinijan naređuje gradnju utvrde oko postojeće kapelice, skupa s bazilikom (s prekrasnim mozaikom Uskrsnuća Isusa - korištene tisucć komadića stakla, zlata, srebra, ukrasnih kamenčića, dovršen 551. g.) i samostanom da bi osigurao siguran dom za samostansku zajednicu koja se tu povećavala i kao utočište za kršćane južnog Sinaja.

Od tada je zdanje posjećivano od strane hodočasnika iz svih djelova svijeta riskirajući težak i opasan put prema tom udaljenom i izoliranom mjestu.

Danas je manastir smatran jednim od najstarijih zajednica u svijetu čija je kapelica jedna od ranokršćanskih kapelica sačuvanih u izvornom obliku.

Manastir je nazvan po Sv.Katarini, čuvenoj mučenici iz Aleksandrije, koja je mučena na šiljastom kolu, te poslije obezglavljena. Po predaji, tijelo odnose anđeli sa sprave za mučenje, nakon što se otelo kontroli i ubilo pogane mučitelje, te ga polažu na najvišem vrhu Egipta, vrhu udaljenom 6km od Mojsijevog brda, poznatijem pod Gebel Katarina.

Katarinino tijelo je navodno slučajno nađeno 300 godine poslije od strane redovnika iz samostana/manastira i to u savršeno očuvanom stanju.

U 7.st. Prorok Muhamed (570-633g.) osobno potpisuje povelju/testament u kojoj izjavljuje da ce osobno štititi manastir, sve kršćane koji žive pod islamskom vlašću, te jamčiti sigurnost hodočasnika na putu za svetišta, pravo na odabir sudbenih organa, na imovinu, oslobađanje od poreza i vojne službe, te na zaštitu u ratnim zbivanjima. Original povelje je za Otomanskog osvajanja odnesen u Istambul, a kopija se čuva u manastiru.

Kada su arapske vojske osvojile Egipat 641. god., manastir je ostavljen netaknut.

Usprkos stoljećima burne prošlosti poglavar manastira Sv.Ivan Klimakos izradjuje poznati triptih/ikonu "Ljestve raja", te postaje slavan u crkvenim redovima.

U 9. st. je otkriveno tijelo Sv.Katarine na najvišem vrhu Egipta.

U 11. st. da izbjegnu gnjev muslimanskog kalifata (909-1171g.) Fatmid Al-Hakim, voljni redovnici podižu džamiju unutar zidina manastira.

U 15. st. učestale pljačke i napadi na manastir prisiljavaju redovnike da izgrade "Ancient Gate", sistem drvenih liftova na zidinama.

U 19. st., točnije 1859 god. student teologije Constantin von Tischendorf posuđuje 347 stranica "Codex Sinaiticus" iz manastirske knjižnice s pisanim obećanjem da će isti i vratiti. To je najstarija na svijetu skoro dovršena Biblija, a odnesena iste godine u Rusiju i prodana od Staljina Ujedinjenom Kraljevstvu 1933. god., te je do danas u muzeju u Londonu. Ostatak stranica je izložen u sobi manuskripata u manastiru.

Nedavno je u rekonstrukciji zdanja otkriveno da nedostaje jos 18 stranica kodeksa, što dokazuje da zidine manastira kriju jos neotkrivenih tajni.

Manastir ima svoje osiguranje iz redova plemena Jabaleya, a njima je jedino i dopusten boravak i rad unutar zidina.

Naime, istoimeno beduinsko pleme dijelom potječe iz Rumunjske i Makedonije, a dijelom iz Saudijske Arabije.

Unutar same crkve zabranjen je čak i razgovor pri razgledavanju relikvija i prastarih ikona, mnogih sačuvanih u odličnom stanju iako su stare preko 1400 godina.

Navodno se grob Sv.Katarine nalazi iza oltara, a također i Gorući grm je na posjetiteljima nedostupnom mjestu. Moguće je vidjeti jedino Mojsijev bunar, navodno je to prirodno vrelo koje poboljšava bračnu harmoniju onih koji piju iz njega.

Unutar manastira se također nalaze muzejski prostori s raznim relikvijama, zavjetnim i liturgijskim predmetima, slikama, prijevodima Biblija, a i druga po veličini knjižnica starih rukopisa na svijetu (oko 6000), odmah nakon Vatikanske.

Na obnovi unutrašnjosti crkve, drvenog krovišta oslikanog i pozlaćenog, još u 6-tom stoljeću od strane redovnika, te dijelova oko oltara sudjelovali su talijanski restauratori, međutim po riječima vodiča nisu se više pojavljivali nakon političkih previranja u Egiptu početkom 2012.

Danas u samostanu stalno živi oko 25 redovnika i ugošćuju pravoslavne redovnike iz drugih

dijelova svijeta, ali isto tako i katoličke svećenike. Oni imaju pravo odsjedanja svega nekoliko tjedana.

U prošlosti je u samostanu živjelo i do 100-injak redovnika, te su posmrtno ostatke nakon određenog vremena eskhumirali i pospremali u kapelici/kosturnici van zidina samostana.

Na rastanku me Sulejman pita koliko otprilike košta moj fotoaparat , jer se ne stajem diviti okolišu i ispucavam što više snimaka. Na moj odgovor da u Frankfurtu, u bescarinskoj zoni, košta otprilike oko 1000 Eura Sulejman s uzdahom izjavljuje da mu je za taj iznos potrebno 3-4 godine rada u funkciji vodiča. Većina Egipatskog nacionalnog prihoda zaista dolazi samo od turizma.

Na rastanku mi beduini poklanjaju tradicionalnu maramu i pokazuju kako je vezati, iako postoji više stilova nošenja. Sam odabir boje i uzorka je stvar osobnog ukusa. Tijekom dva dana planinarenja tkanina se pokazuje zaista dobrom zaštitom od vrućine i odlično je upijala znoj te se brzo sušila, pa je praktički nikako ni ne skidam s glave.

U službi samostana je i nekoliko velikih "beduinskih vrtova, wadi-ja" koje takodjer mogu obrađivati samo članovi plemena Jabaleya. Redovnici svoje proizvode ne prodaju, a njima je na savjesti dali iste i poklanjati, pa doznajem da je jedan redovnik upravo poklonio devu siromašnom članu plemena.

Zanimljivo je da se dosta uzgajaju masline (s obzirom na 1060m n.v.), a u klancima ima divljih smokava, koje po priči vodiča znaju "cijepiti" samo rijetki travari, a da bi se dobila pitoma smokva primjerice. Nailazi se dosta na stablo badema tj. "bajama" koji je dosta gorkog ploda i cijepi ga se u ovom kraju marelicom tj. "barakokulom" za dobiti jestiviji plod.

Na tom području navodno postoji 10-ak vrsta marelice (po priči djelatnika parka).

Mnoge vrste flore i faune su endemske, a ljudi dosta puta zaobiđu u žurbi centar za posjetitelje na ulazu u selo, gdje se se sve te interesantne informacije mogu i saznati.

Naša slijedeća stanica je bio upravo taj centar gdje se upoznajem s kulturnim i prirodnim znamenitostima, te topografijom područja.

Objašnjava mi se čak kako beduini pronalaze vodu u pustinji, naime kada naiđu na barijeru bazaltnih stijena uz njihov rub kopaju pošto one predstavljaju neprobojnu barijeru za vodu i tu se ona i zadržava.

Sinaj je inače veoma bogat rudnim bogatstvima, pa je tako u prošlosti bio izvor za vađenje 5-6 raznih vrsta granita za različite građevine slavni vladara i vojskovođa, bogat bakrom i zlatom, a u današnje vrijeme vadi se nafta i plin, ali pretežno u obalnom području.

Tekst i fotografije: Pero Gabelić